GEBIEDSJAARPLAN
ZUID 2026

Groningen werkt gebiedsgericht. Dat betekent dat de gemeente niet overal hetzelfde doet, maar rekening houdt met het karakter de kenmerken en de specifieke wensen van een gebied. Zuid is een van de zeven gebieden in de gemeente Groningen en heeft een eigen wijkwethouder en een gebiedsteam. Het gebiedsteam Zuid onderhoudt contact en werkt samen met (georganiseerde) bewoners, ondernemers, instellingen en organisaties. Op basis van deze contacten maken we een analyse van het gebied. Deze analyse levert een bijdrage aan de plannen van de gemeente en omgekeerd. Met deze vorm van gebiedsgerichte aanpak proberen we het vertrouwen in de gemeente te versterken en een bijdrage te leveren aan een positieve ontwikkeling. In dit jaarplan 2026 leest u meer over de plannen die in het gebied Zuid staan gepland.

ANALYSE EN OPGAVE GEBIED ZUID

Het gebied Zuid heeft het imago van een gebied met gezonde en welvarende wijken. In het algemeen klopt dit beeld, maar ook in Zuid bestaan grote verschillen tussen de wijken. Zo is er in Zuid, naast extra focus op de wijkvernieuwingswijk De Wijert, ook meer specifieke aandacht voor de wijken Coendersborg, Corpus den Hoorn en Rivierenbuurt.

Uit de meest recente leefbaarheidsenquête en de gegevens uit de Basismonitor blijkt dat de Rivierenbuurt in haar ontwikkeling is gestabiliseerd. In de afgelopen jaren wisselden verbeteringen en verslechteringen elkaar af, maar de Rivierenbuurt zit wat betreft de leefbaarheid sinds vorig jaar weer op het Groningse gemiddelde. We hebben daarom samen met de bewonersorganisatie besloten om het onderdeel Democratische Vernieuwing in de Rivierenbuurt af te ronden. Dat betekent dat we minder intensief aanwezig zijn in de wijk. Wel blijven we voortbouwen op de samenwerking die we de afgelopen jaren met elkaar hebben gecreëerd.

Daar staat tegenover dat de wijk Corpus den Hoorn prominenter in beeld komt vanwege ontwikkelingen die ons zorgen baren. Inmiddels zijn hier contacten gelegd met Nijestee om afstemming te zoeken en tot gezamenlijke afspraken te komen. Ook de WIJ zal hier een essentiële rol in spelen.

In Coendersborg maakt een meer dan gemiddeld aantal bewoners gebruik van maatwerkvoorzieningen. Zo worden de ontmoetings- en beweegplek op het sportpark goed bezocht. We kijken naar de mogelijkheden om deze plek op te nemen in het reguliere beleid.

De werkzaamheden van de Aanpak Ring Zuid zijn afgerond. Daarmee krijgen we nu ook zicht op de vraag of de effecten overeenkomen met onze verwachtingen. Daar waar dit niet het geval is, zullen we dit agenderen om te kijken naar verbetervoorstellen.

FEITEN & CIJFERS

BEVOLKING

Aantal inwoners	56.173
Huishoudens	35.679
Jeugd: t/m 17 jaar	11%
Jongeren: 18 t/m 26 jaar	25%
Volwassenen: 27 t/m 64 jaar	47%
Senioren: 65+	17%

HUIZEN

Aantal woningen	30.511
Corporatiewoningen (%)	24%
Huurwoningen vrije markt (%)	34%
Koopwoningen (%)	42%
Laag energielabel (% E, F, G)	17%

OPENBARE RUIMTE (%)

Tevreden over kwaliteit groen	66%
Tevreden over schoonhouden omgeving	66%

SOCIAAL (%)

Voelt zich medeverantwoordelijk voor buurt	87%
Heeft prettige omgang met buurtgenoten	79%
Heeft voldoende sociale contacten	93%

VEILIGHEID (%)

Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	16%

INKOMEN (%)

Minimahuishoudens	12%
Inwoners die moeite hebben met rondkomen	9%

VERTROUWEN IN OVERHEID (%)

Veel vertrouwen in gemeentebestuur	38%
Weinig vertrouwen in gemeentebestuur	15%

WIJKEN EN BUURTEN

Badstratenbuurt, Coendersborg, Corpus den Hoorn, De Linie, De Meeuwen, De Wijert, De Wijert-Zuid, Europapark, Grunobuurt, Helpermaar, Helpman, Herewegbuurt, Hoornse Meer, Hoornse Park, Klein Martijn, Kop van Oost, Laanhuizen, Oosterpoort, Piccardthof, Rivierenbuurt, Villabuurt en Zeeheldenbuurt.

CONTACTGEGEVENS

Gebiedsmanager Henk Kosmeijer:
henk.kosmeijer@groningen.nl
Gebiedssecretaris Jeske Appelman:
jeske.appelman@groningen.nl
Projectmanager wijkvernieuwing Sanne Smid:
sanne.smid@groningen.nl

Op de hoogte blijven van wat er speelt in gebied Zuid?
Abonneer je op de nieuwsbrief:
gemeente.groningen.nl/nieuwsbrieven-en-social-media

Gemeente Groningen

PROJECTEN WIJKVERNIEUWING OP Z'N GRONINGS

Met de wijkvernieuwing in Groningen willen we gelijke kansen bieden aan alle Groningers. Dat doen we door ongelijk te investeren, zodat we werken aan meer bestaanszekerheid en veilige wijken waar dat nodig is. Dit betekent dat we meer investeren in wijken waar meer problemen zijn. Er gebeurt al veel op het gebied van sloop en nieuwbouw. Maar ook de aanleg van het warmtenet in Selwerd, Indische buurt/De Hoogte, De Wijert, Vinkhuizen, Beijum en Lewenborg is een grote ingreep.

In het NPLV Uitvoeringsprogramma 2024 - 2027 Groningen staan de interventies voor de komende jaren. We kiezen er nadrukkelijk voor om de wijkvernieuwing op wijkniveau aan te vliegen: per wijk een eigen smoel en motto, per wijk een herkenbaar team en per wijk een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma. Hiermee laten we bewoners en alle partners waarmee we samenwerken zien wat we doen.

OPGAVE WIJKVERNIEUWING DE WIJERT

Elke wijkvernieuwingswijk, dus ook De Wijert kent een eigen uitvoeringsprogramma. In dit programma staat uitgelegd waarom De Wijert een wijkvernieuwingswijk is en wat hier allemaal extra aangepakt zal worden. Voor een uitgebreide toelichting op deze plannen kunt u terecht op wijkvernieuwingdewijert.nl.

Het noordelijke deel van De Wijert is na de Tweede Wereldoorlog gebouwd als een zelfvoorzienende wijk met overwegend sociale huur. Rondom de centraal gelegen vijver met een parkachtige speeltuin ligt het grote winkelcentrum, twee kerken, een school en de bibliotheek. De vier woonbuurten rondom het waterrijke hart worden gescheiden door twee drukke wegen: de Van Iddekingeweg en de Vondellaan.

De buurten hebben een kenmerkend en repeterend karakter rondom groene binnentuinen, ook wel stempels genoemd. Er worden nieuwe woningen gebouwd, omdat de woningen die er stonden verouderd zijn.

Daarbij is speciaal aandacht voor ouderen in de wijk en het welkom heten van de nieuwe bewoners in de wijk. Daarnaast is de openbare ruimte zichtbaar verouderd en aan vernieuwing toe.

In de woonbuurten leven relatief veel mensen in armoede. Zij worstelen dagelijks met thema's als rondkomen, hun kwaliteit van leven en het gezond en veilig opgroeien van hun kinderen. Er is ook een rijke culturele diversiteit en er wonen relatief veel alleenstaanden en ouderen in de wijk. Door het grote aantal scholen in het gebied zijn er ook veel scholieren die de wijk dagelijks bezoeken. De leefbaarheid en onderlinge verbinding scoren lager dan het gemiddelde in Groningen.

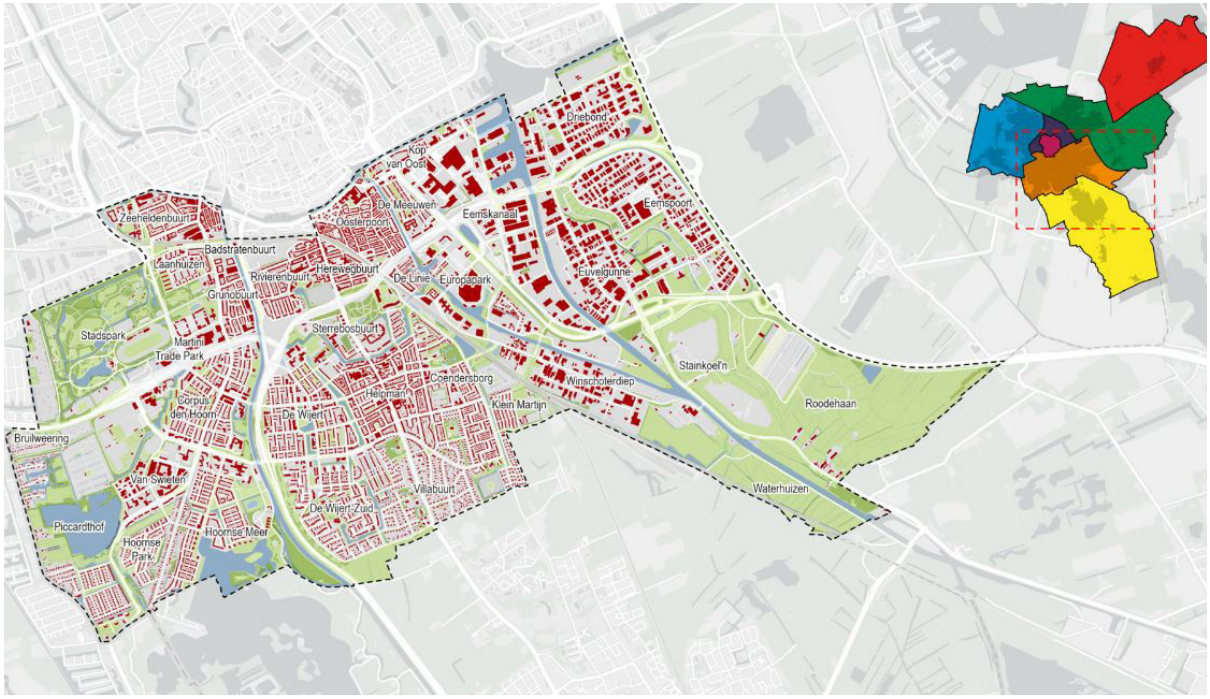
Wijkvernieuwing helpt om met extra inzet de hierboven genoemde zorgen te ondersteunen en met extra investeringen de openbare ruimte en ontwikkellocaties te versterken en te versnellen.

DE WIJERT NOORD

In 2026 gaan we aan de slag in het noordelijk deel van De Wijert. We willen de wijk op meerdere plekken mooier maken. Dat doen we onder andere met een nieuwe inrichting van de groenzone in de Kop van De Wijert. Ook pakken we het pleintje aan de Van Lenneplaan en het Werumeus Buningplein aan. Daarnaast verbeteren we de groenzone aan de Hora Siccamasingel en het Hendrik de Vriesplantsoen. Bewoners kunnen meedenken over de plannen. Samen zorgen we voor fijne, groene plekken waar jong en oud zich thuis voelt. We gaan ook verder in gesprek met bewoners over de toekomst van Wijkpost-Zuid. Daarbij kijken we hoe we de buitenruimte rondom dit gebouw aantrekkelijker kunnen maken. Woningcorporatie Patrimonium werkt ondertussen aan een nieuw ontwerp voor de nieuwbouwwoningen in de Perk- en Verweystraat. Daarnaast renoveert Patrimonium de woningen in de Van Eedenstraat.

BEWONERSVERENIGING DE WIJERT-ZUID

De afgelopen jaren hebben bewoners gewerkt aan het versterken van het eigen karakter van De Wijert-Zuid. Dat heeft geleid tot de oprichting van een eigen bewonersvereniging. Hierdoor verandert de rol van het bewonersplatform De Wijert, dat tot nu toe vooral als communicatieplatform voor de hele wijk diende.

Kaart van het gebied Zuid

PROJECTENLIJST ZUID (EXCL. WIJKVERNIEUWING)

- Het structureel borgen van de activiteiten die gericht zijn op ontmoeten en bewegen in Coendersborg.
- Versterken van de maatschappelijke impact van de Zuiderflat in De Wijert-Zuid en de Van Heemskerckflat in de Zeeheldenbuurt.
- Aanpak studentenoverlast (geluidsoverlast en fietsparkeren) in Zeeheldenbuurt, Rivierenbuurt en Oosterpoort.
- Het vinden van een evenwicht in de Rivierenbuurt tussen het MFC de Stroming, DIG050 en de bewonersorganisatie de Rivierenbuurt in samenspraak met de WIJ.
- Het verder versterken van de biodiversiteit van de Veenweg in de wijk Hoornse Meer.
- De inrichting van MFC De Wijert heeft een metamorfose ondergaan, de herinrichting van de speeltuin moet nog worden afgerond. In de volgende fase zal ook de aanpassing van Chillroom (jeugdhonk) worden meegenomen.
- Vergroenen van de Barestraat in de Rivierenbuurt.
- Aanbrengen van groen eventueel in combinatie met kunst op de muren van de gymzaal aan de Verlengde Lodewijkstraat ter voorkoming van illegale graffiti.
- Het herinrichten van de speelplek Lepelaar en het aanpakken van het groen in de Piccardthof.
- Het uitvoeren van de beheervisie in park Groenestein.

CORPUS DEN HOORN

Door de veelheid aan eigenaren en betrokken partijen (onderwijs, VVE, Nijestee, bewonersorganisatie, Speeltuincentrale en gemeente) is het lastig om de vergroening en de aanleg van een (natuur)speeltuin rondom het Semmelweisplein van de grond te krijgen. Door de vergroening en de speeltuin los van elkaar te koppelen, hopen we concrete stappen vooruit te kunnen zetten om zo het stenige plein een stukje mooier en groener te maken.

De opening van het Zuiderplantsoen afgelopen jaar heeft het gebied extra groen opgeleverd

NIEMEYER

In 2026 krijgt de herontwikkeling van de oude tabaksfabriek Niemeyer verder vorm. Een belangrijk onderdeel is de komst van een AI-fabriek. Dit is een samenwerking tussen onderwijs, onderzoek, overheid en bedrijfsleven. Samen ontwikkelen zij AI-toepassingen die bijdragen aan maatschappelijke en economische vooruitgang. Daarmee groeit Niemeyer uit tot hét expertisecentrum voor AI. Naast de AI-fabriek biedt Niemeyer ruimte voor werken en ondernemen. Er komen ook plekken voor ontspanning, horeca en cultuur. Daarnaast is er ruimte voor sport en evenementen.Dit kan grote veranderingen met zich meebrengen voor de Zeeheldenbuurt, Badstratenbuurt en Laanhuizen, welke we goed in de gaten blijven houden.

GRUNOBUURT

In het najaar van 2025 opende WerkPro al het eerste onderdeel van de Social Business Hub aan de Paterswoldseweg, de kringloopwinkel GoudGoed. In het voorjaar van 2026 zullen de andere onderdelen van het Social Business Hub zijn deuren openen, waaronder het Twaalfde Huis, dagbesteding en begeleiding aan mensen met langdurige verslavingsproblematiek, en de textielwerkplaats van Nais. Tegelijkertijd wordt gekeken hoe de komst van de hub de leefbaarheid in de aangrenzende wijken kan versterken.

De AI-fabriek aan de Paterswoldseweg

De Social Business Hub

GEBIEDSAGENDA

In de zomer van 2025 zijn de uitkomsten van de gebieds- en wijkanalyses bekendgemaakt met behulp van de Basismonitor en de leefbaarheidsenquête. De uitkomsten worden nu actief besproken met bewoners(organisaties), maar ook met onze ketenpartners in het gebied, zoals WIJ, het Gebieds Ondersteunend Netwerk (GON), de politie en de woningcorporaties.

Uiteindelijk wordt op basis hiervan een concept meerjarige gebieds- en wijkagenda opgesteld. Deze is leidend in de keuzes voor de projecten die in het gebied en in de wijken worden uitgevoerd. Die projecten gaan we natuurlijk uitwerken in samenspraak met de bewoners en onze ketenpartners.

STADSPARK

In 2026 viert het Stadspark zijn 100-jarig bestaan. Er wordt gekeken naar een passende invulling voor het jubileum en hoe het park hiermee goed zichtbaar kan worden. Tegelijkertijd blijft het terugdringen van de exotische planten- en boomsoorten in het park doorgaan.

Het stadspark bereidt zich voor op een feestelijk jaar

OOSTERPOORT

De gymzaal van Sport050 aan de Verlengde Lodewijkstraat is al jaren een doorn in het oog van bewoners. Het wordt vaak beklad met illegale graffiti, wat veel geld kost om te verwijderen. Samen met bewoners, het vastgoedbedrijf, Sport050 en Stadsbeheer onderzoeken we hoe de gevel aantrekkelijker kan worden gemaakt. Er is een wens om een grote groene gevel te realiseren en dit te combineren met kunst. Bewoners denken mee over hoe het pand eruit komt te zien.

ZEEHELDENBUURT

De Van Heemskerckflat is door Lefier verduurzaamd. Op de begane grond exploiteert Stichting Philadelphia Zorg het buurthuis Nova Zembla. Hier komen ontmoetingen tussen buurtbewoners en studenten samen met een maatschappelijke functie voor mensen met een beperking. Zo krijgt de Zeeheldenbuurt eindelijk het buurthuis dat zij al langer wenst.

De vernieuwde en verduurzaamde Van Heemskerckflat

HERSTEL HUNZELOOP

De gemeente Groningen wil de oude Hunzeloop weer een prominente plek in de stad geven. De beek loopt door bedrijventerrein Zuidoost, maar is op sommige plekken verdwenen of verworden tot een smal slootje. Door de Hunzeloop te herstellen ontstaan kansen voor ecologie, waterkwaliteit, waterberging, recreatie en de beleving van het gebied.

Snippers in het landschap van de Hunze. Foto: Erik Merx

Soms is van Hunze niets meer over dan een smalle sloot. Foto: Erik Merx